

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 1

Lýsingarprísir fyri mm: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 3. januar 1948

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,00 + porto um fjórðingsárið

22 Arg.

Gott og eydnuríkt nýttár!

1947—1948

Vit kunna siga, at árið, ið fór, var hitt stóra royndarárið hjá Føroyingum i vinnuligum týðningi — og onnur kunnu eisini hava rættin i at nevna tað hitt stóra útbúgvingarárið.

Tær ognir, ið inn vóru komnar kriggsárinu, hava verið settar i ein stóran fiskiflota, og hesin flotin hevur verið og roynt seg i ár. Vit hava ikki sæð nakað fullgiggjað yvirlit yvir úrslitið. I teimum einstöku tilfellum hevur tað ivaleyst gingist ymsiskt. Men sum heild tikið, man úrslitið ikki vera so nógv at fýlast á. Vit hava haft eitt stórt framleiðslutól — og sum eisini stendur i nógvum pengum, men fiskiútlutningur okkara 1947 man vera einar 8 til 9 ferðir so stórir i pengum, sum hann var undan krignum. Og vit kunna ikki rokna at greiða allar skuldir eftir einum ári. Vit kunna heldur ikki rokna, at vit kunna vera fullkónir at nýta tey nýggju ambøð, sum flotin nú er útgjörður við. Undir Íslandi gjørdist eisini hetta árið eitt so merkiligt ár viðvíkjandi fiski. Trolarar, snuriváðsbátar og linubátar vóru mest sum fyri ongum alt summaríð, meðan sluppurnar við snörinum komu fullladdar aftur. Einstök sóu i hesum eitt ringt tekin. Tað var teimum, sum vit hövdu verið ov bráð, vóru lopin fram-av og tveitt tað roynda frá okkum, áðrenn vit kundu lita á á hitt nýggja. — Slikt kann altíð henda. Tað kunna vera so ymsiskar grundir. Hetta kann i so máta vera eitt undantaksár. Vit hava tað at læra av slíkum fyrbrigdum, at vit mugu ikki lita á ein veiðihátt, vit mugu vera liðilig og laga reidskap og hettir eftir árstíð, fiskilindum og hvørjum av sínum. — Eitt royndarár og útbúgvingarár skal sjálvandi vera eitt læruár.

Viðvíkjandi tí politiska hevur árið verið at rópa friðaligt mill-

um manna. Tað vóru tey stóru brotaköstini, tá ið hetta Tingið var sett. Men so spektist, og tú hevur eins og kent eina móði millum fólk síðan. Hetta stóra starvsárið man eisini hava gjørt silt. Tað er sum tá ið menn eru úti altíð og sjáldan heima, teir brosa upp á öll, men siga litið, tá ið teir lýða á keglið, sum heimafólkið hevur havst at.

Potitikkararnir og blóðini eru tað, sum hava hildið hin politiska eimin heitan. Sendimenn fóru hiðani av landinum fyrst i árinum sum friðarligr og samdir menn, men tað var bara ein vápnahvild, ein sálarlig lygna. Tað hevði bert verið eitt jólagag á teimum, og teir komu aftur úr Keymannahavn sum løvur. Næstu fylgismenn tóku sær so eisini sama hamin uppá, og hin føroyski politiski slagvöllurin fekk brátt aftur somu útsjón sum áður. Bert at fólk ið enn hevur staðið uttanfyri og hugt at. Valgið, ið einaferð kemur, fer at sýna, um fjöldin eisini fer at herja inn á aftur vøllin. —

Men hóast hesa mynd, so er órættur at siga, at árið politiskt bara var eitt tómt kegl-ár. Eitt stjórnaarskipanaruppskot er viðtikið. Hetta uppskot til stjórnaarskipan gevur Føroyum eitt sjálfstýri i rikisfelagsskapi við Danmark. Og Føroyingar fara sjálvir at ráða fyri, hvussu langt tað skal fara. 1948 verður tað forvitnisliga árið, ið sýnir, hvat av samfelagnum, vit verunliga ætla sjálvir at leggja undir okkum. — Innsta hugsan i fólknum man vera ynski um ein politiskan frið, so landið einaferð kemur i eina tíð, tá ið allir partar standa saman um eitt fremjandi uppbyggingararbeiði.

Útheimsviðurskiftini savna seg eina saman i stríðnum Eystur og Vestur. Ella at siga: stríðnum millum russiska kommunismu og amerikanska kapitalismu. Miðflokkarnir, teir demokratisku flokkarnir, berjast fyri livinum, at teir ikki skulu verða kroystir millum hesi veldi. Allar

royndir at semja Eystan og Vestan um einhvörji felagsmál hava verið fáfongd. Týskland er hin stóri meinbogin og tað sýnist at fara og vera eitt dýki, har eingin fer á uttan við svörðinum.

Öll verðin gongur inn i 1948 við óttanum fyri einum samanbrest. Vit úti i Atlantshavinum kunna ikki lata okkum so binda i heimligum vasi, at vit ikki geva tilikum hendingum nakran ans. Vit eru lið i somu línu. Eitt hitt fremsta nýttársynski eigur tí at vera, at heimurin finnur eitt grundarlag at byggja á, so tryggur friður kann verða vunnin.

GOMUL SÁLMALØG

Jógvan Waagstein komponistur, gav út fyri um 20 árum síðan eitt hefti av gomlum føroyskum sálmalögum. Hetta hefti er uppselt, og hevur hann nú við studningi frá Løgtinginum givið út aftur nýtt hefti innihaldandi tey lögini, sum vóru i tí fyrsta heftinum, og 15 nýggj lög aftrat.

Heftið er at fáa til keyps i H. N. Jacobsen bókahandli og i Hjalmar Jacobsens bókahandli fyri 8 kr.

Minni um skaldið Jóan Petur uppi i Trøð.

Her verður boðið til telving um grunnmynd (modell) til minnstein um skaldið Jóan Petur uppi i Trøð i Kvivik. Myndin má vera liðug til 1. mars.

Nærri við at heinta skriftliga ella munnliga frágreiðing frá Sverre Patursson.

NEVNDIN.

Sosial lóggáva á Tingi.

Tað eru nógv viðurskifti her á landi, ið fyri neyðini eru at lóggjeva á nýggjum i.

Vit hava t. d. hina sosialu lóggávuna, sum er til afturs i allar mátar, ófullkomin og ikki tíðarhóskandi.

Um friður fæst um stýrisskipan, má slik lóggáva verða eitt hitt fyrsta, farið verður undir.

Menn mugu kenna seg óttaleysar fyri aldurðomi og sjúku. Teir mugu hava ta tryggja kenslu undir sínum starvi, at hvat ið ákemur, so skal eins familja ikki standa eftir á berum og kenna sakn. Eins og maður hevur krav uppá at fáa eitt verk at gera, sum hann kann liva av, so hevur hann eisini krav á sum limur i samfelagnum, at hetta samfelag verður honum ein stuðul, tá ið hann hevur tað fyri neyðini. Tað er við slikari kenslu um stuðul og athuga, at hann gerst góður samfelagsborgari og ger sína samfelagsskyldu. Vit mugu koma meiri til at fata, at eitt samfelag er ein heild av persónligum verum, og at hvør vera kennir seg eins og at hava ábyrgd fyri hvørji aðrari. Tað er hetta, ið er hin sanna menniskjansliga samfelagsáskoðanin.

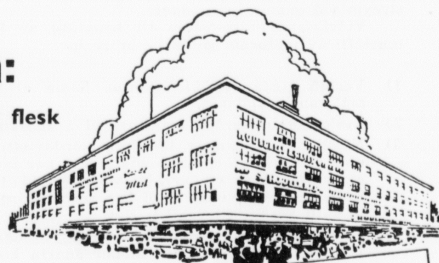
Føroya Sjóvátrygging

Skip - motorbátar
útróðrabátar - vørur
verða tryggjað

Vit lata:

Feskkt kjøt og flesk
pylsur
feitivørur
livurpostei
salatir
konserves

S. HOULBERG A/S
Kødbyen, København.

UMBOÐ:
B. MORTENSEN
TÓRSHAVN
Telefon 326